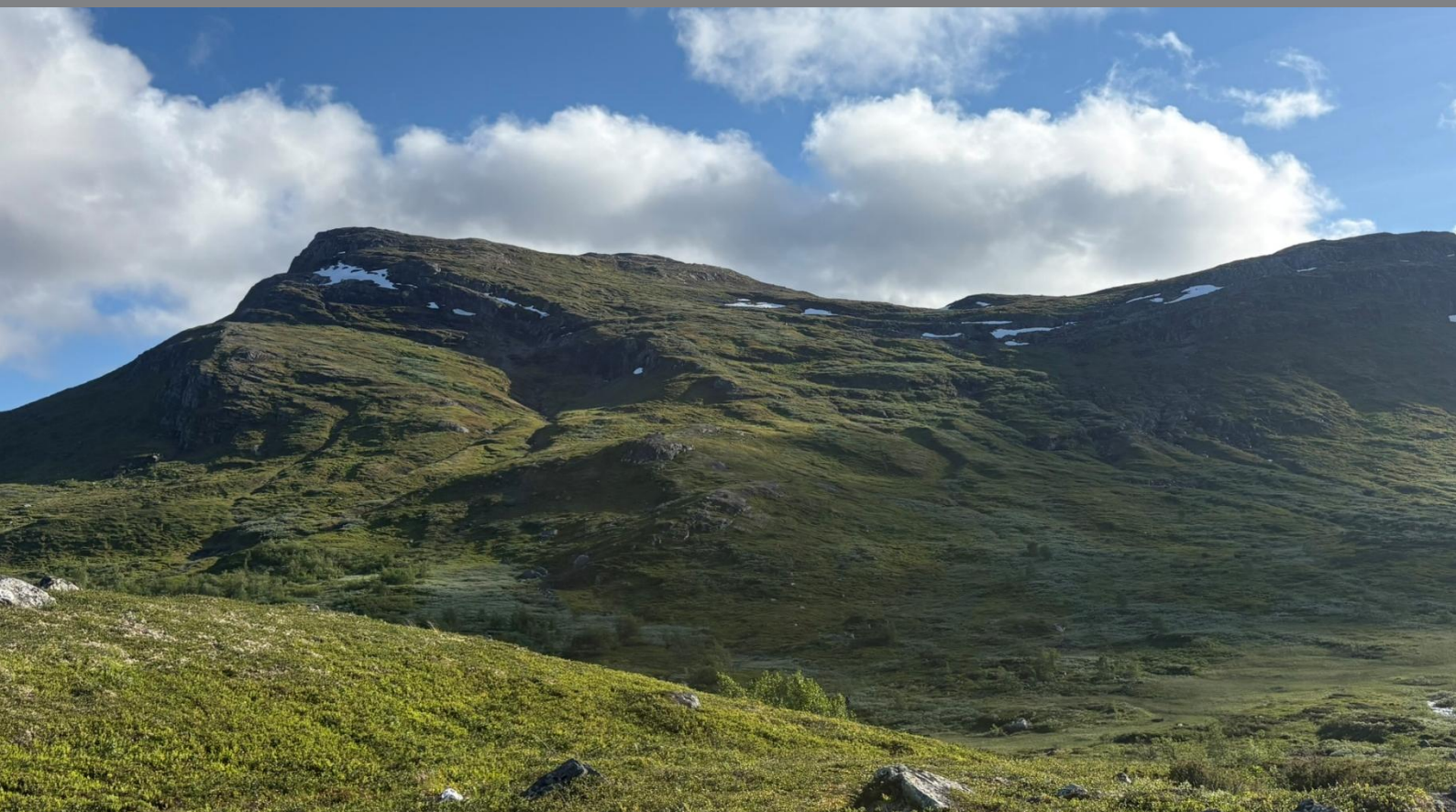

Skørsnøse sett fra Steinhaug

SKØRSNØSE PLANID 2026002

i Vang kommune

PLANPROGRAM

OPPDRAGSNAVN:	Bistand planer Tyin	OPPDRAGSNUMMER:	26029
PROSJEKTFASE:	Planprogram	OPPDRAGSLEDER:	Tor Christensen
OPPDRAGSGIVER:	Tyin Gondolen AS	UTARBEIDET AV:	Vår Ragnhild Stenumgård

v.0.3	26.08.2026	Revidert etter kommentar fra forslagsstiller	VRSLIL	TCHLIL
v.0.2	25.08.2026	Revidert etter oppstartsmøte med Vang kommune	VRSLIL	TCHLIL
v.0.1	28.05.2026	Oppstart	VRSLIL	TCHLIL
Revisjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av

Opphavsretten til dette dokumentet tilhører Structor Lillehammer AS. Dokumentet er utarbeidet av Structor Lillehammer AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Dokumentet kan bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

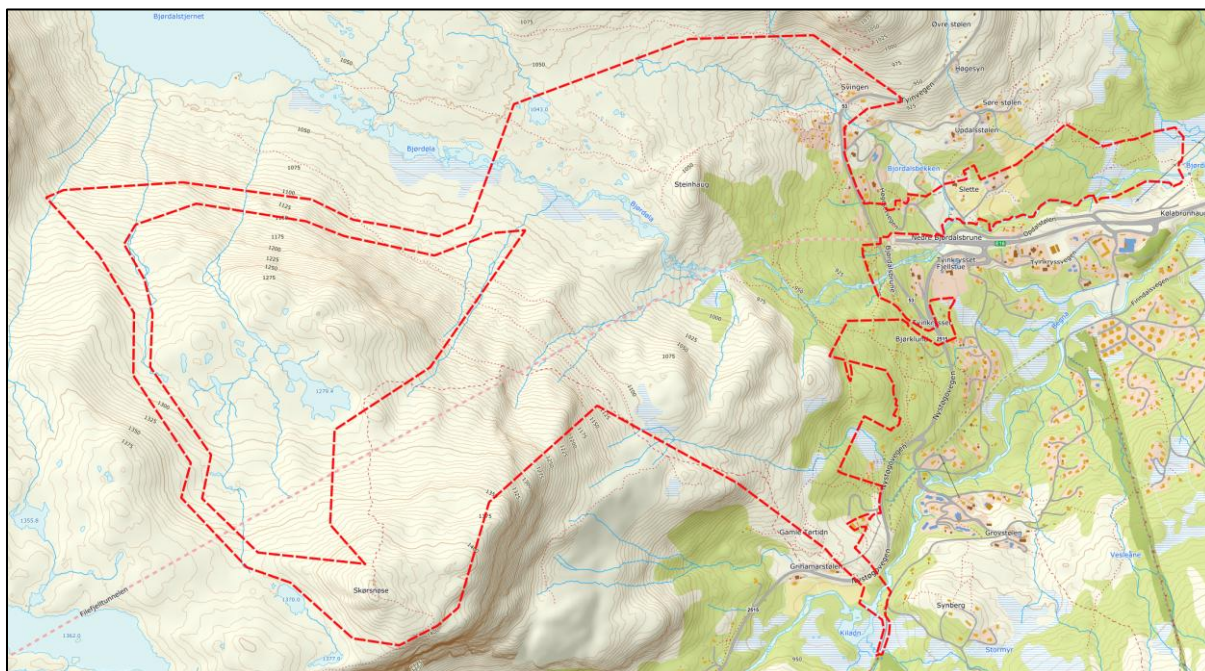
1	Rammer for planarbeidet	4
1.1	Hensikten med planarbeidet	4
1.2	Forslagstiller og planrådgiver	4
1.3	Begrunnelse for utredningsplikt	4
1.4	Beskrivelse av planprogram og konsekvensutredning	5
1.5	Eksisterende planer og øvrige forutsetninger	5
1.5.1	Regionale planer	6
1.5.2	Kommunale planer	7
1.5.3	Kommunedelplan for Tyinkryset	7
1.5.4	Masterplan Tyin	8
1.5.5	Reguleringsplaner	9
1.6	Prosess og medvirkning	10
1.7	Justeringer etter oppstartsmøtet	10
2	Planområdet- dagens situasjon	11
2.1	Beliggenhet	11
2.2	Bebyggelse og anlegg	12
2.3	Naturregisteringer	14
2.4	Teknisk infrastruktur	15
2.5	Friluftsliv	15
2.6	Kulturminner og kulturmiljø	17
2.7	Øvrig	17
2.8	Historisk utvikling	19
3	Premisser og kunnskapsgrunnlag	19
3.1	Plan- og bygningsloven	19
3.2	Utbyggingsalternativer	20
4	Beskrivelse av tiltaket	20
5	Utredningsbehov	20
5.1	Tematiske avklaringer i planarbeidet	20
5.2	Tema for konsekvensutredning	21
5.3	Nærmere vurdering av KU-tema	24
5.4	Plandokumenter	25
6	Planprosess	26

1 Rammer for planarbeidet

1.1 Hensikten med planarbeidet

Planen skal legge til rette for etablering av gondolbane til Skørnsnøse, som et viktig tiltak for å styrke Tyinkrysset som reisemål og bidra til økt aktivitet og attraktivitet i området for alle befolkningsgrupper. For å muliggjøre etablering og drift av gondolbanen skal detaljreguleringen legge til rette for nødvendige tilhørende tiltak, herunder alpinnedfarter, tilkomstvei, parkering og annen teknisk infrastruktur. For å sikre en god sammenheng med eksisterende skianlegg vil det være nødvendig å etablere kryssinger av fv. 2515 og fv. 53.

Detaljreguleringen skal samtidig legge til rette for nye byggeområder for fritidsbebyggelse og næringsbebyggelse rettet mot reiseliv og turisme. Utviklingen skal bidra til å bygge opp under gondolbanen og eksisterende aktivitetstilbud, og legge grunnlag for videre utvikling av Tyinkrysset som et attraktivt reisemål gjennom hele året.

Figur 1: Planområdet vist med rød stiplet linje

1.2 Forslagstiller og planrådgiver

Tyin Gondolen AS er forslagsstiller. Structor Lillehammer AS er engasjert som faglig planrådgiver.

1.3 Begrunnelse for utredningsplikt

I henhold til plan og bygningsloven §§ 4-1 og 4-2 skal det utarbeides planprogram og konsekvensutredning for reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Tiltaket er vurdert etter forskrift om konsekvensutredninger. Planen er vurdert å utløse krav om konsekvensutredning etter forskriften § 6 bokstav b og vedlegg I, *planer og tiltak som alltid skal konsekvensutredes og ha planprogram eller melding*:

Nr. 25) Nye bolig og fritidsboligområder som ikke er i samsvar med overordnet plan.

Planen vil også komme under forskriften § 8 a) vedlegg II.

Nr. 12 a) Hoppbakker, skianlegg og skiheiser, taubaner og tilknyttet utbygging.

Siden planforslaget medfører endring av reguleringsformål i forhold til gjeldende overordnede planer og vil omfatte skiheiser og skianlegg skal det utarbeides planprogram og gjennomføres nødvendige konsekvensutredninger.

1.4 Beskrivelse av planprogram og konsekvensutredning

Arbeid med reguleringsplan skal utføres i henhold til plan- og bygningslovens § 12.

Planprogrammet utgjør første trinn i arbeidet med detaljreguleringsplanen og tilhørende konsekvensutredning, og fastsetter hvilke temaer som skal utredes og hvilke metoder som skal benyttes. Videre skal planprogrammet beskrive formålet med planarbeidet, fastsette rammer og premisser for den videre prosessen og plan for medvirkning fra særlig berørte grupper, jf. § 14 i forskrift om konsekvensutredning. Planprogrammet skal være tilpasset omfanget og nivået på planarbeidet. Det skal angis hvilke utredninger som anses som nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.

I forbindelse med varsel om oppstart av planarbeidet legges planprogrammet ut til offentlig ettersyn og sendes på høring, jf. plan- og bygningsloven § 12-9. Innkomne merknader blir behandlet i eget dokument før kommunen fastsetter planprogrammet i eget vedtak. Deretter starter arbeidet med selve planforslaget.

1.5 Eksisterende planer og øvrige forutsetninger

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (2023)

I samsvar med plan- og bygningsloven § 6-1 har regjeringen ved kongelig resolusjon fastsatt et dokument med regjeringens nasjonale forventninger til planlegging. Regjeringen fokuserer på bærekraftig utvikling, klima- og miljøtiltak, effektiv arealbruk, styrking av lokalsamfunnets livskvalitet og samfunnssikkerhet og beredskap. Det legges vekt på god samhandling mellom nasjonale, regionale og lokale myndigheter for å oppnå helhetlige og framtidrettede løsninger. Norge har sluttet seg til FNs 17 bærekraftsmål, og planleggingen skal bidra til å nå disse målene ved å sikre at bærekraftperspektivet er en sentral del av alle planer og beslutninger. Særlig relevant er mål 11 om bærekraftige byer og samfunn.

Figur 2: FNs bærekraftsmål

Statlige planretningslinjer for klima og energi

Formålet med retningslinjene er å sikre at klima og energi vektlegges i planlegging.

Retningslinjene skal bidra til at Norge når sine klimamål, at naturmangfoldet sikres for fremtidige generasjoner. Det følger blant annet av retningslinjen at omdisponering av karbonrike arealer skal unngås, og er viktige å ivareta i planlegging.

Statlige planretningslinjer for areal og mobilitet (2025)

Formålet med retningslinjene er å sikre en samordnet og bærekraftig bolig, areal- og transportplanlegging og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal legges til grunn for kommunal planlegging. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og lokalsamfunn, legge til rette for verdiskapning og næringsutvikling, fremme helse, miljø og livskvalitet og bidra til reduserte klimagassutslipp og klimatilpasning. Planleggingen skal samtidig ivareta kulturmiljø, naturmangfold, og redusere tap av dyrket mark og natur- og friluftsområder. Retningslinjene gjelder for all arealdisponering i kommunen og skal bidra til å balansere vern og utvikling.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesse i planlegging

Retningslinjene har krav om at arealer som brukes av barn og unge skal være sikret mot forurensing, støy, trafikkfare og annen helsefare. Barns nærmiljø skal inneholde arealer som egner seg for lek og opphold som kan brukes på ulike måter gjennom året og som kan brukes av ulike aldersgrupper, og gir mulighet for samhandling mellom barn, unge og voksne.

1.5.1 Regionale planer

Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027

Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion 2022-2027 er et sentralt verktøy for helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet og vannressursene. Planen presenterer hvordan vannmiljøet og vannressursene i vannregionen skal forvaltes i et langsiktig perspektiv, slik at man oppfyller målet om god økologisk og kjemisk tilstand i tråd med vannforskriften. Planen fastsetter miljømål for alle vannforekomstene i vannregionen, og alle myndigheter er pliktet til å legge planen til grunn for sin saksbehandling.

Regional plan for verdiskaping i Oppland 2018-2030 (2018)

I regional plan for verdiskapning i Oppland 2018-2030 kommer det frem at «*Oppland skal være det fylket i Norge med høyest vekst i verdiskapning knyttet til reiseliv og opplevelse*». Strategi for å oppnå dette er å «*sikre utvikling og nyskaping av attraktive kultur- og naturbaserte helårsopplevelser i samarbeid med forskingsmiljøer, utviklingsmiljøet og næringsnettverk*». Det kommer også frem at «*Oppland skal være det fylket med høyest verdiskapning knyttet til deltidsinnbyggerne*». Dette skal gjøres gjennom å utvikle bærekraftige destinasjoner og områder for fritidsboliger. Kunnskapsgrunnlaget skal være sikret med hensyn til verdiskapning og konsekvensene knyttet til videre økt omfang av fritidsboliger. Det kommer videre frem at Valdres «*ønsker å være den regionen i landet som tar best tak i egen utvikling*». Videre fremholdes det at Valdres «*skal være en region for reiseliv, opplevelser og etablering av fritidsboliger*».

Regional plan for klima, energi og miljø (2023)

Regional plan for klima, energi og miljø understreker at det er viktig å se planleggingen av fritidsboliger i et kommunalt og regionalt perspektiv for å sikre en bærekraftig utvikling. Dette innebærer å ta hensyn til klima-, energi- og miljøspørsmål, samtidig som man må veie dette opp mot den verdiskapningen deltidsinnbyggerne bidrar med - både materielt og immaterielt - i et fylke som er preget av befolkningsnedgang og aldrende demografi.

1.5.2 Kommunale planer

- Temaplan for vassmiljø 2026-2037
- Kommunedelplan for Naturmangfold 2025-2033
- Kommuneplanens samfunnsdel 2027-2040

1.5.3 Kommunedelplan for Tyinkrysset

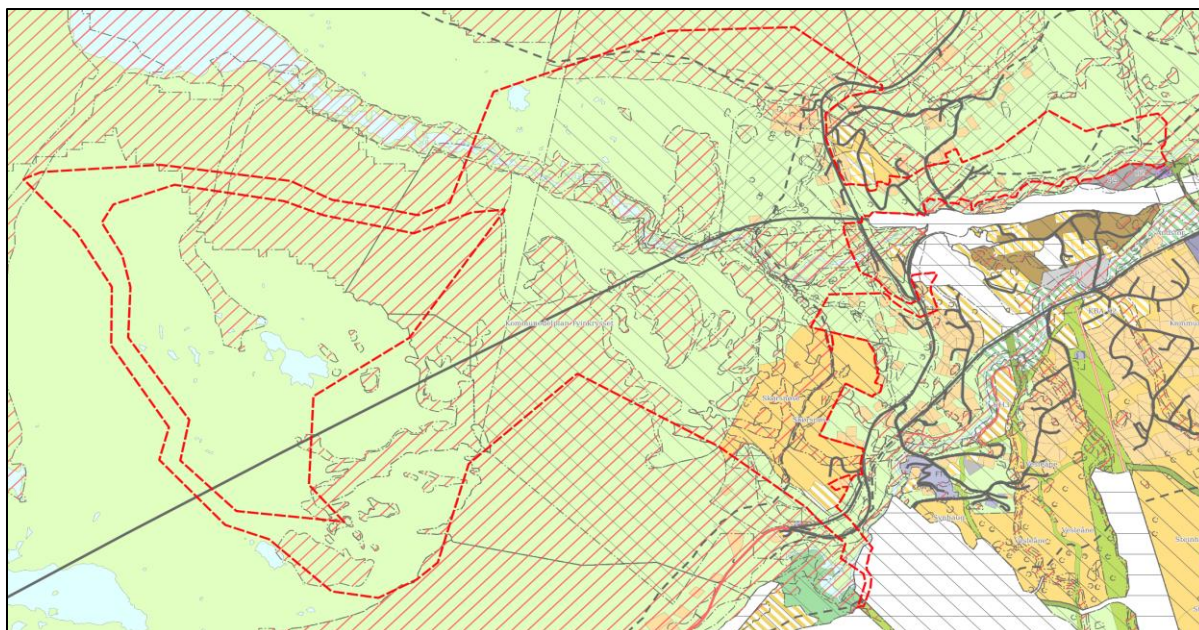
Arealet som er foreslått regulert ligger innenfor gjeldende kommunedelplan for Tyinkrysset, vedtatt 18.11.2021, med mindre endring vedtatt 26.04.2022. I kommunedelplanen er arealet i hovedsak avsatt til LNFR-formål og fritidsbebyggelse. Foreslått planområdet berører også følgende hensynssoner:

- **H320_1 Flaum- aksemdsområde**
NVEs aktsemdskart for elv- og vassførekomst er lagt til grunn for omsynssone H320_1 i plankartet. Innanfor denne omsynssona er flaumfare ikkje avklara og skal ikkje nyttast til utbyggingsføremål før reelle flaumfare er kartlagt.
- **H410_1 Infrastruktursoner** (pbl § 11-8 b).
Omsynssone H410_1 gjeld utviklingsområde rundt Tyinkrysset, og skal sikre at tiltak kjem området til gode og ynskja utvikling vert gjennomført

I henhold til punkt 8.2 i bestemmelsene til kommunedelplanen er regulering og sikring av opparbeidelse av Andstor fastsatt som et rekkefølgekrav. Rekkefølgekravet er tatt med inn i kommunedelplanen for å sikre en sammenbinding mellom sørsiden og nordsiden. Planarbeidet for Andstorheisen er igangsatt. I tillegg pågår det flere planprosesser som er avhengige av at rekkefølgekravet blir oppfylt. Hvordan rekkefølgekravet skal ivaretas, vil derfor bli avklart og drøftet med kommunen underveis i planprosessen.

- **H730 Bandlegging etter kulturminnelova** (pbl § 11-8 d)
Innanfor omsynssone H730 ligg automatisk freda kulturminner, jf. Kulturminnelova §§ 4, 6 og 8. Arealet er bandlagt etter kulturminnelova. Alle tiltak innanfor sonane skal føreleggjast kulturminnemyndigheitene for uttale. Alle inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan verke inn på dei automatisk freda kulturminna er forbode utan dispensasjon frå kulturminnelova.
- **H570 Særlege omsyn til landbruk, reindrift, friluftsliv, grønstruktur, landskap eller bevaring av naturmiljø eller kulturmiljø**
Det er innenfor kommunedelplanen satt av fem større områder med hensynssone for å sikre forekomsten av kulturminner- og miljø. Planområdet vil berøre H570_2 og H570_3. Planområdet berører også hensynssone H570_8, hvor vassdragene skal hensyntas.
- **H310 Kartlagt skredområde**
Planområdet ligger innenfor faresone H310_1 og H310_2 som er kartlagte skredområder med sikkerhetsklasse lavere enn S3 og S2. Områdene er kartlagt av NGI.

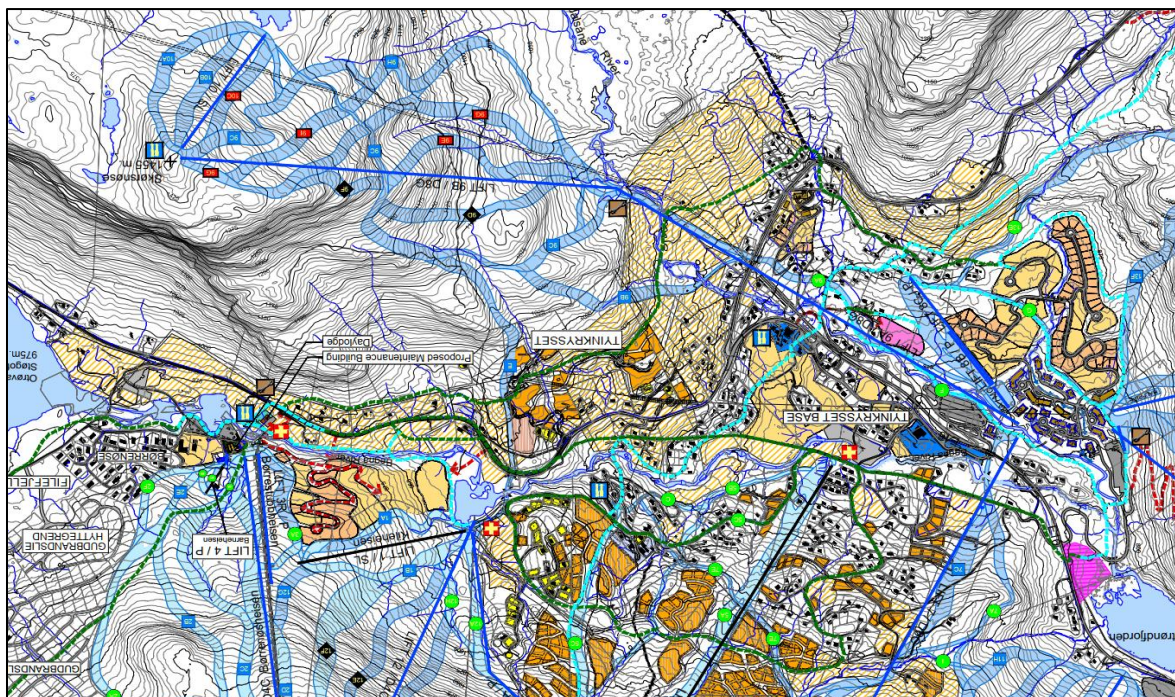
Detaljreguleringsplanen vil ikke være i tråd med kommunedelplanen, og det er satt krav om planprogram og konsekvensutredninger.

Figur 3: Gjeldende kommunedelplan og planområdet vist med rød stiplet linje.

1.5.4 Masterplan Tyn

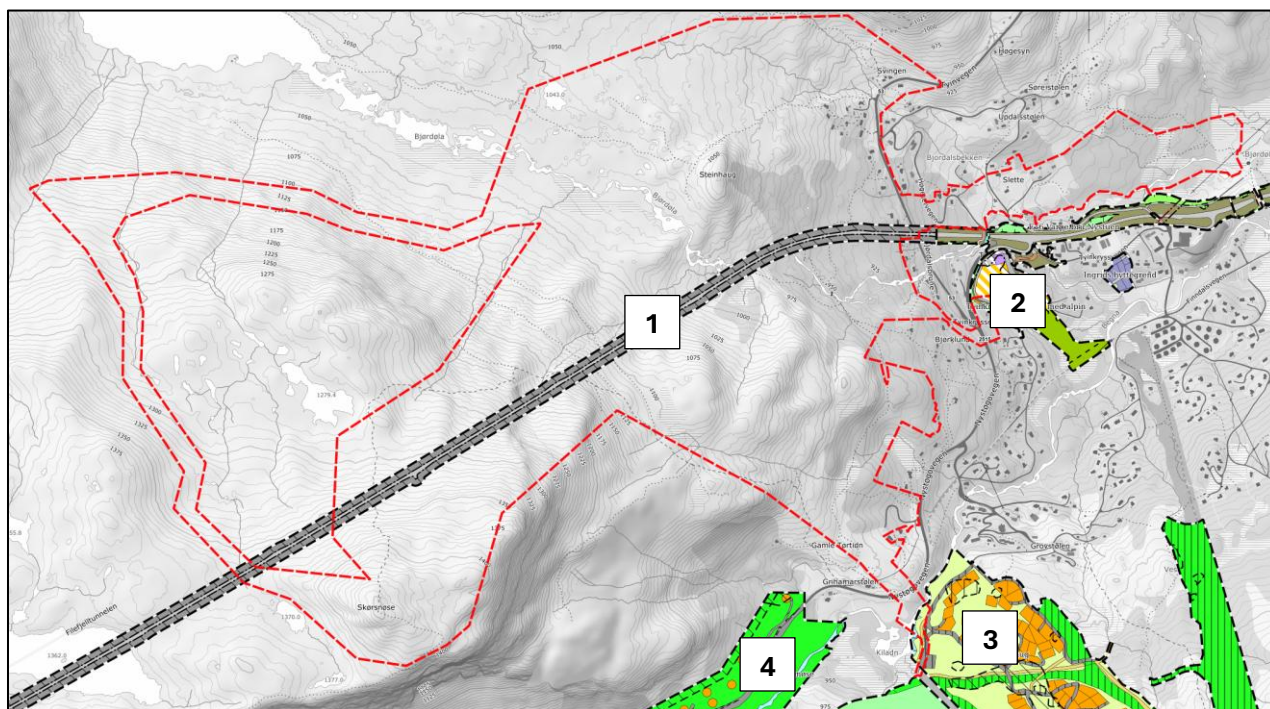
Arbeidet med en masterplan for Tyn/Filefjell ble igangsatt i 2007, og førte til forstudien «Reisemålsutvikling på Tyn/Filefjell» i 2008. Ecosign utarbeidet en helhetlig masterplan for området, som ble ferdigstilt i 2011 og senere revidert i 2018. Planen viser hvordan Tyinkrysset skal utvikles som en helårlig reiselivsdestinasjon, og har vært behandlet flere ganger i kommunestyret. Masterplanen består av fire utbyggingsetapper for en ferdig utvikla destinasjon. I kommunedelplanen for Tyinkrysset er masterplanen lagt til grunn og masterplanen er et viktig utgangspunkt for videre utvikling av området.

Figur 4: Utkast fra masterplan for Tyn. Utarbeidet av Ecosign.

1.5.5 Reguleringsplaner

Planområdet er i hovedsak uregulert. Kartet under viser gjeldende reguleringsplaner i og ved planområdet.

Figur 5: Gjeldende reguleringsplaner. Foreslått planavgrensning i rød stiplet linje.

NR.	Plannavn	Ikrafttredelsesdato	Hovedinnhold
1	E16 Varpe Bru-Nystuen Plan ID: 2011004	25.05.2012	Utbedring av E16 og vintersikker veg fra Varpe bru til forbi Nystuen.
2	Tyinkrysset fjellstue med alpin Plan ID: 0545R086	22.04.2015	Regulerer arealer til hotell, skianlegg og områder for kombinert bebyggelse og anleggsformål (fritidsbebyggelse, hotell/overnatting, bevertning, annen næring samt bolig, næringsbygg, leilighetsbygg mm) samt teknisk infrastruktur.
3	R54- Synhaug Plan ID: 0545R054	24.04.2008	Område for fritidsbebyggelse, landbruksområder, fareområde for ras og teknisk infrastruktur.
4	R4- Børrenøse Plan ID: 0545R004	22.02.1993	Byggeområder (service, naust og hytter), landbruk, friområde, fareområde, spesialområde (friluftsområde, skiløyper, alpin, private veger og parkering, vern, klimavern og kommunaltekniske anlegg).

I tillegg pågår det arbeid med flere reguleringsplaner i nærheten av planområdet. Dette gjelder blant annet Synhaug-Vesleåne, planID 2023003, og Andstor, plan ID 2023002. Det pågår også reguleringsplanarbeid for Tyinsentralområdet og Fløgstrøndheisen. Planområdet er tilpasset planavgrensningen i de øvrige reguleringsplanene.

1.6 Prosess og medvirkning

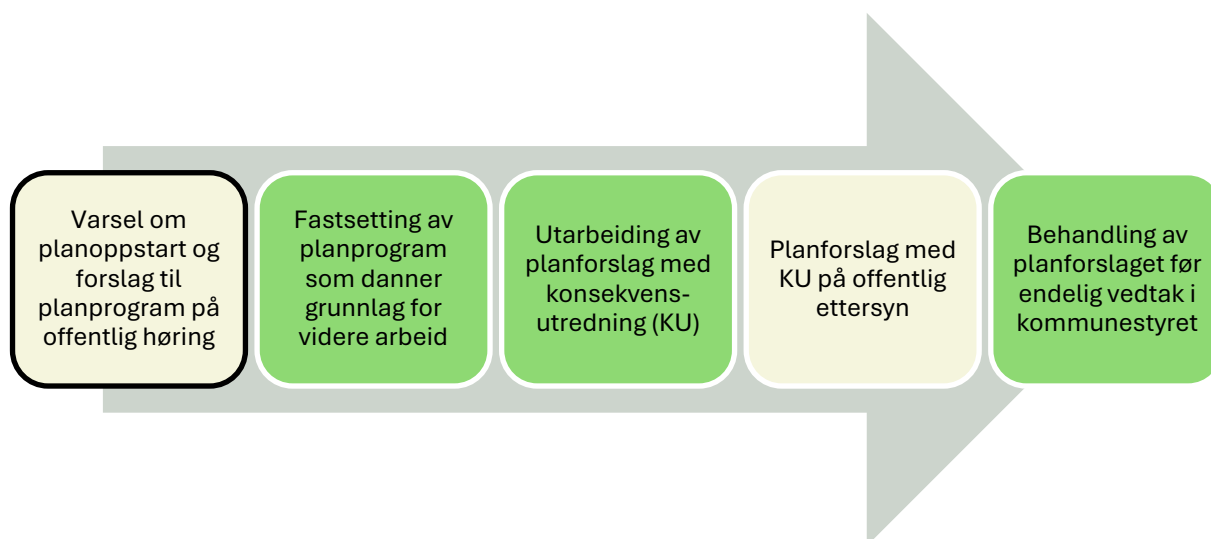
Det ble avholdt oppstartsmøte med Vang kommune 03.07.2026.

Det legges opp til en planprosess med tilhørende varslinger og høringer av planprogram og planforslag i henhold til plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning. Forslag til planprogram vil bli sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet. Oppstart av planarbeidet vil bli kunngjort i Avis Valdres (lokalavis) og på kommunens nettsider. Fristen for høringsinnspill/merknader er satt til xx.xx.2026. Høringsinnspillene vil bli gjennomgått og svart ut i eget dokument.

Etter høring og offentlig ettersyn med påfølgende justeringer skal planprogrammet fastsettes av kommunestyret. Planprogrammet legger grunnlaget for konsekvensutredning og planforslaget.

Medvirkning i planprosessen følger av plan- og bygningsloven §§ 5-1 og 5-2. Grunneiere, naboer og offentlige instanser er varslet i henhold til liste fra Vang kommune og eiendomsregister. Etter fastsetting av planprogram vil det bli utarbeidet forslag til detaljregulering med konsekvensutredning og planbeskrivelse. Dette vil bli lagt frem for førstegangsbehandling med offentlig ettersyn i minst seks uker. Berørte og andre interesser får da igjen anledning til å uttale seg til planforslaget.

Det forutsettes at kommunen sender planforslaget til aktuelle kommunale organer og råd mm. Melding om vedtak med klageadgang vil bli annonsert.

Figur 6: Planprosessen med konsekvensutredning. Lyse bokser presenterer ledd i planprosessen med mulighet til å gi innspill i planarbeidet. Svart innramming viser hvor man er i planprosessen.

1.7 Justeringer etter oppstartsmøtet

Det ble avholdt oppstartsmøte med Vang kommune 03.07.2026. Etter oppstartsmøtet er planavgrensningen justert.

- Etter ønske fra Vang kommune er planområdet utvidet i sørøstlig retning, slik at planavgrensningen omfatter arealer ned til fremtidig Andstorheis.
- Planområdet er utvidet vestover for å legge til rette for etablering av en grønn (lett) nedfart fra Skørnsnøse. Utvidelsen vurderes som nødvendig for å sikre en enklere og mer tilgjengelig nedfart. Det vil også vurderes om traseen kan benyttes som anleggsvei i forbindelse med gjennomføringen av tiltaket, samt som sykkelsti i sommerhalvåret.

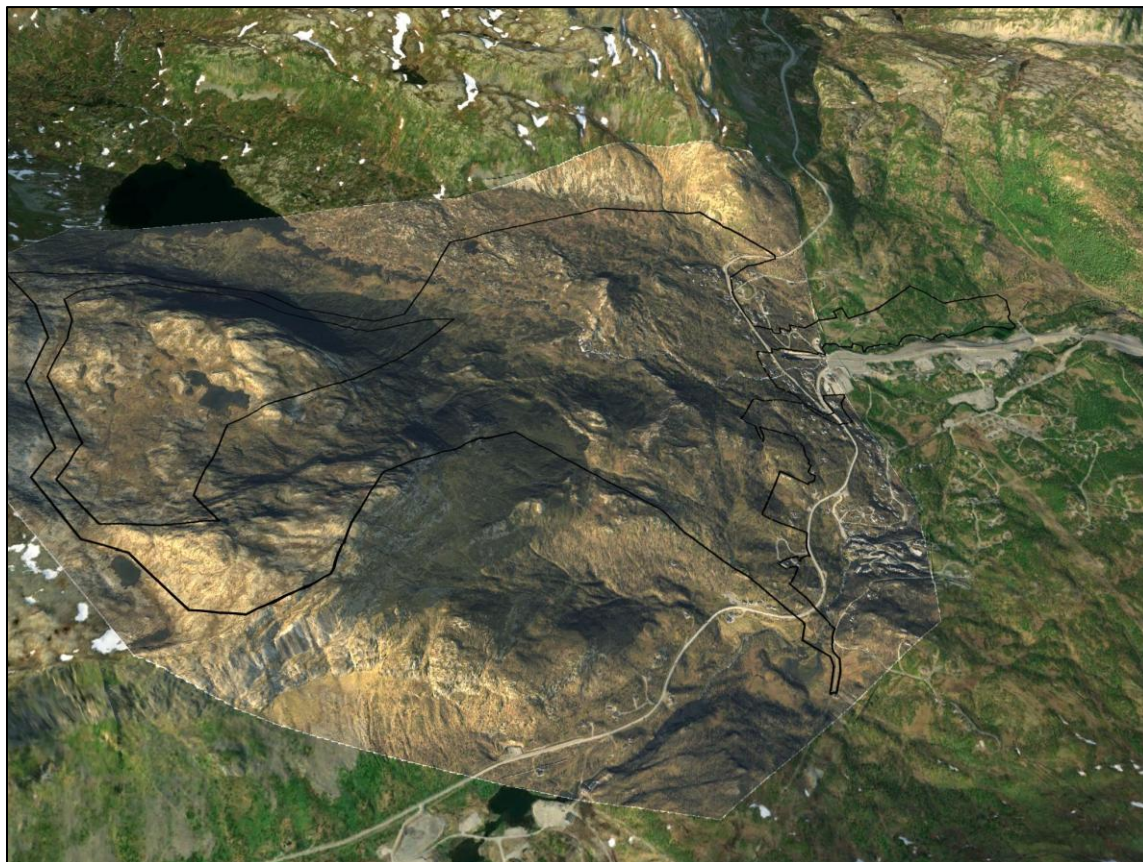
Endelig plassering, utforming og bruk av traseen vil bli avklart gjennom planprosessen. Vest for Skørnsnøse er et avgrenset område unntatt fra planområdet. Dette området vil ikke bli regulert som en del av planen, og fremstår derfor som en «øy» innenfor den øvrige planavgrensningen.

- Planområdet er utvidet nord for Grihammarstølen og vest for fylkesveg 2515. Hensikten er å inkludere fritidsboligfeltet «Skørnsnøse», som i gjeldene kommunedelplan er avsatt til fritidsbebyggelse.
- Det er i tillegg gjort mindre justeringer av planavgrensningen for å tilpasse denne til eksisterende reguleringsplaner, pågående planprosesser og eiendomsgrenser. Justeringene er gjort for å sikre en mest mulig hensiktsmessig avgrensning av planområdet.

2 Planområdet- dagens situasjon

2.1 Beliggenhet

Området ligger på vestsiden av Tyinkrysset i Vang kommune, ca. 23 km fra Vang sentrum. Planområdet ligger på ca. 800-1450 moh, og utgjør 2499 daa. E16 går i tunnel gjennom planområdet. Området består av høyfjellsterreng, spredt hyttebebyggelse og mindre stier/veger. Nordvest for planområdet ligger Bjørdalstjernet og elva Bjørdøla renner gjennom planområdet. Planområdet er i hovedsak ubebyggt i øvre del, mens den nedre delen er delvis bebyggt med fritidsboliger.

Figur 7: Beliggenhet til planområdet. Planområdet er skissert med sort linje.

2.2 Bebyggelse og anlegg

Store deler av planområdet er i dag ubebygget. Det er enkelte fritidsboliger innenfor planområdet. E16 går i tunnel gjennom planområdet og fv. 2515.

Figur 9: Skørnøse sett fra vest for Steinhaug.

Figur10: Skørnøse sett fra Fv. 53.

Figur11: Nord i planområdet. Eksisterende fritidsbebyggelse ved Fv.53, resten av planområdet er i hovedsak ubebygd.

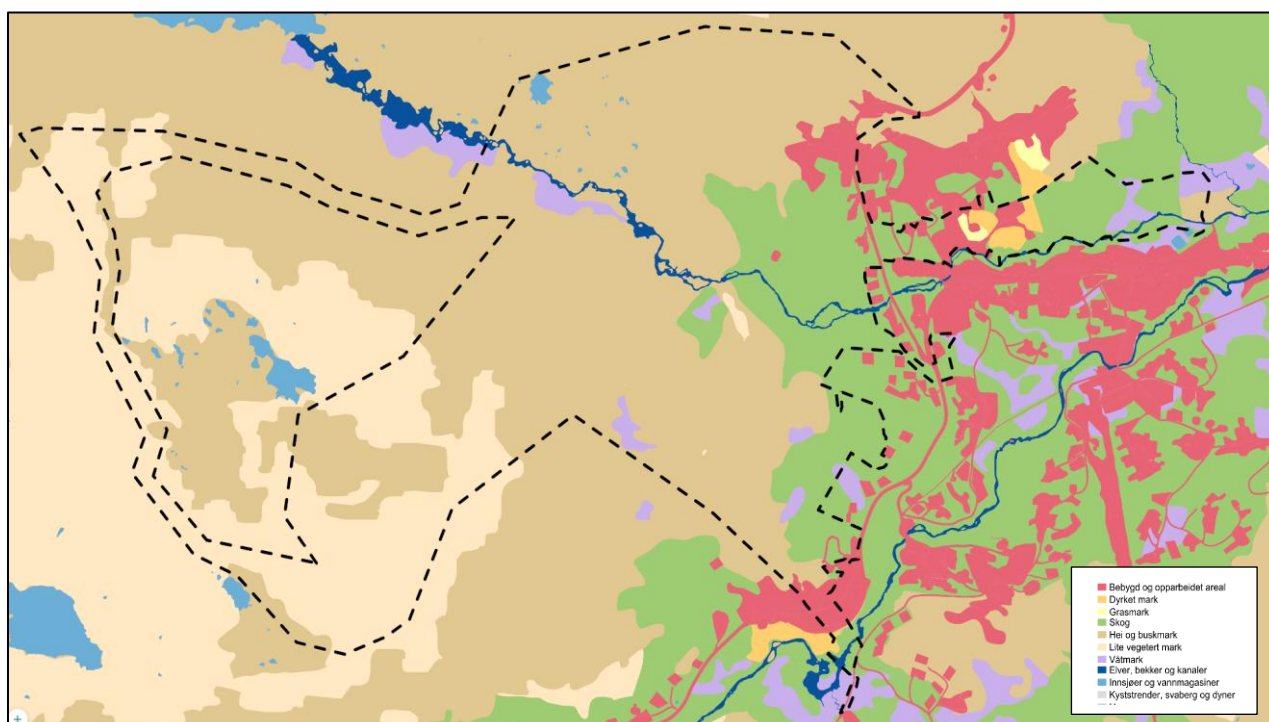
Figur 12: En mindre strekning av Kongevegen går gjennom planområdet, deler av strekningen er vist på bildet.

2.3 Naturregisteringer

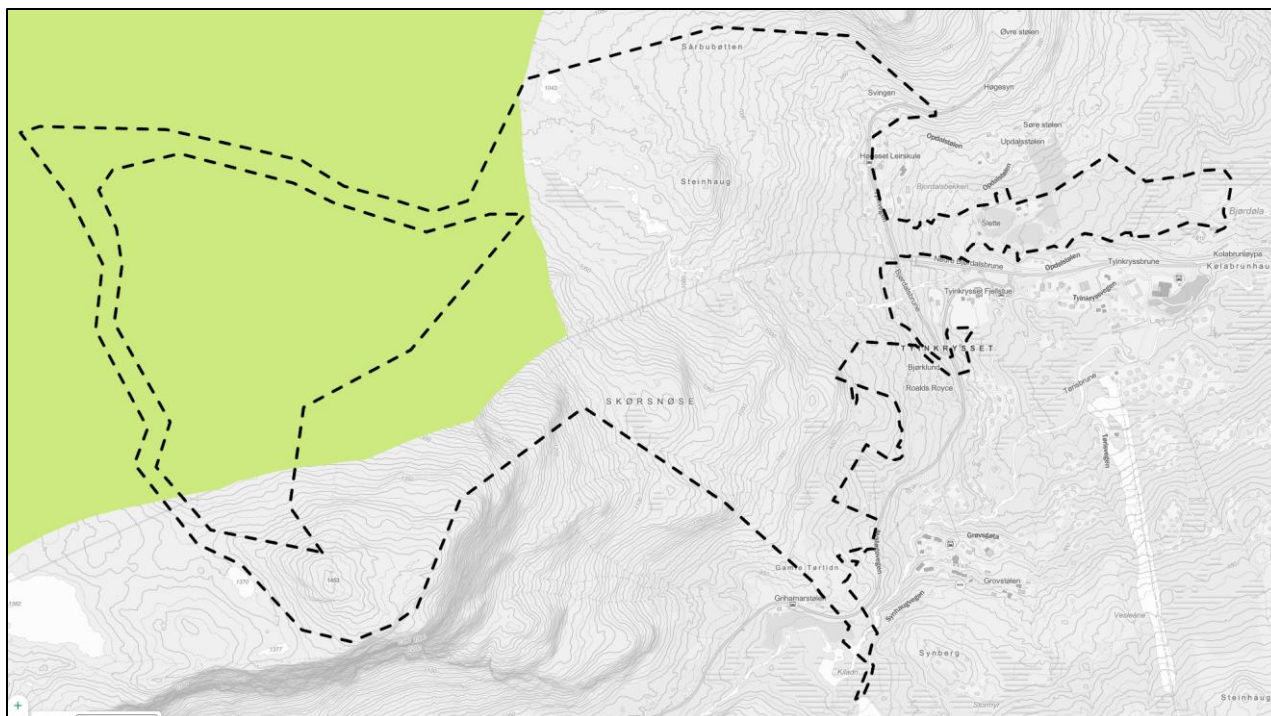
Det er ikke registrert dyrkbar jord innenfor planområdet. En mindre del av planområdet er fulldyrket. Det er registrert en del rødlistede arter innenfor planområdet. Registeringer pågår og vil bli gjennomført som del av planarbeidet og konsekvensutredning for naturmangfold.

Øvre del av planområdet inngår i registrerte inngrepsfrie naturområder i Norge, med status 1–3 km fra tyngre tekniske inngrep (sone 2), se figur 15. Det er vernskog innenfor planområdet.

Planområdet ligger innenfor konsesjonsområdet til Filefjell reinslag. Reinslaget har drift i tre fylker og har sommerbeite i Vang kommune, med hovedtyngden av beiteområdene sør for E16 og videre mot rv. 52 Hemsedalfjellet. Reinlaget har opptil 5000 dyr på sommerbeite. Planområdet ligger innenfor Øye Beitelag hvor det i 2025 ble sluppet 144 storfe og 2152 sau. Forhold til reindrift og øvrig beitebruk vil bli vurdert nærmere som del av det videre planarbeidet.

Figur 14: Nasjonalt kart for arealanalyse, 2025. Sort stiplet linje viser planområdet. Planområdet består i hovedsak av hei og buskmark og lite vegetert mark, samt våtmark, skog og bebyggelse. Kart hentet fra Naturbase.

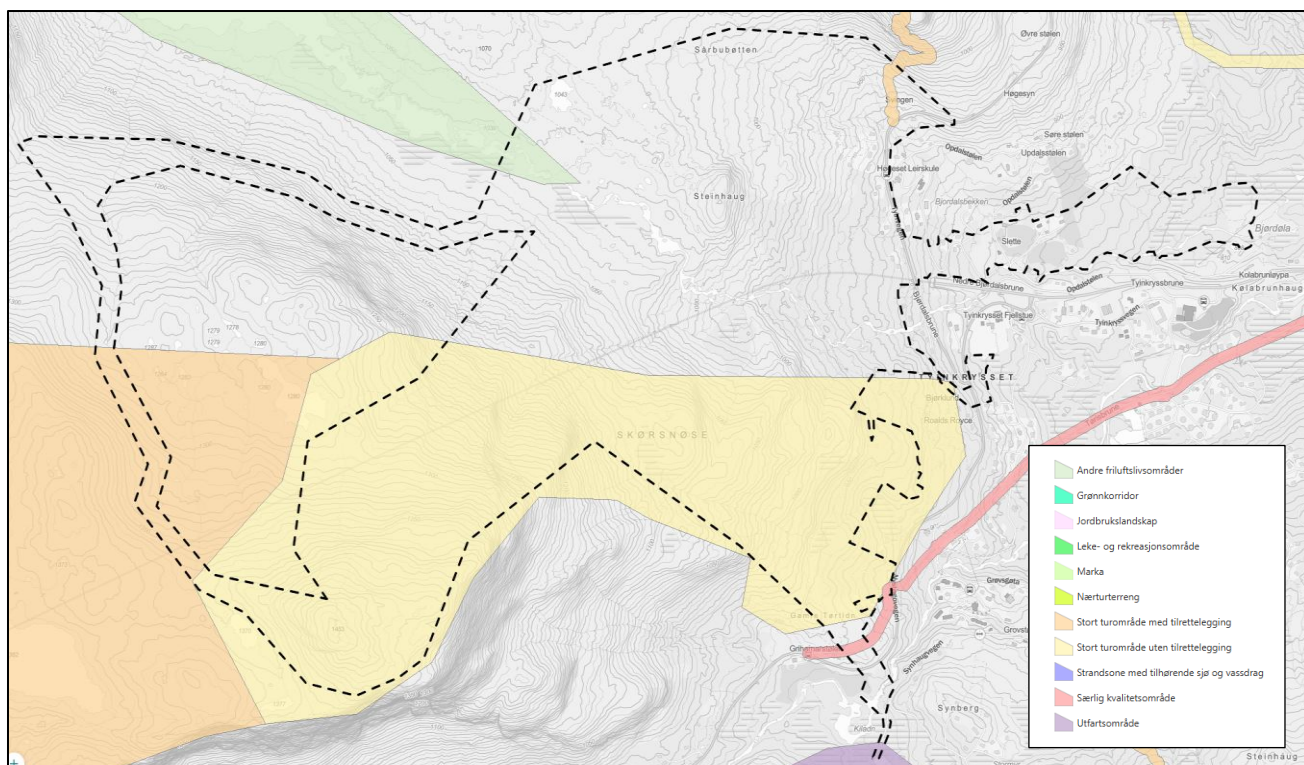
Figur 15: Øvre del av planområdet er registrert som inngrepsfrie naturområder i Norge med status 1-3 km fra inngrep (sone 2). Planområdet vist med sort stiplet linje.

2.4 Teknisk infrastruktur

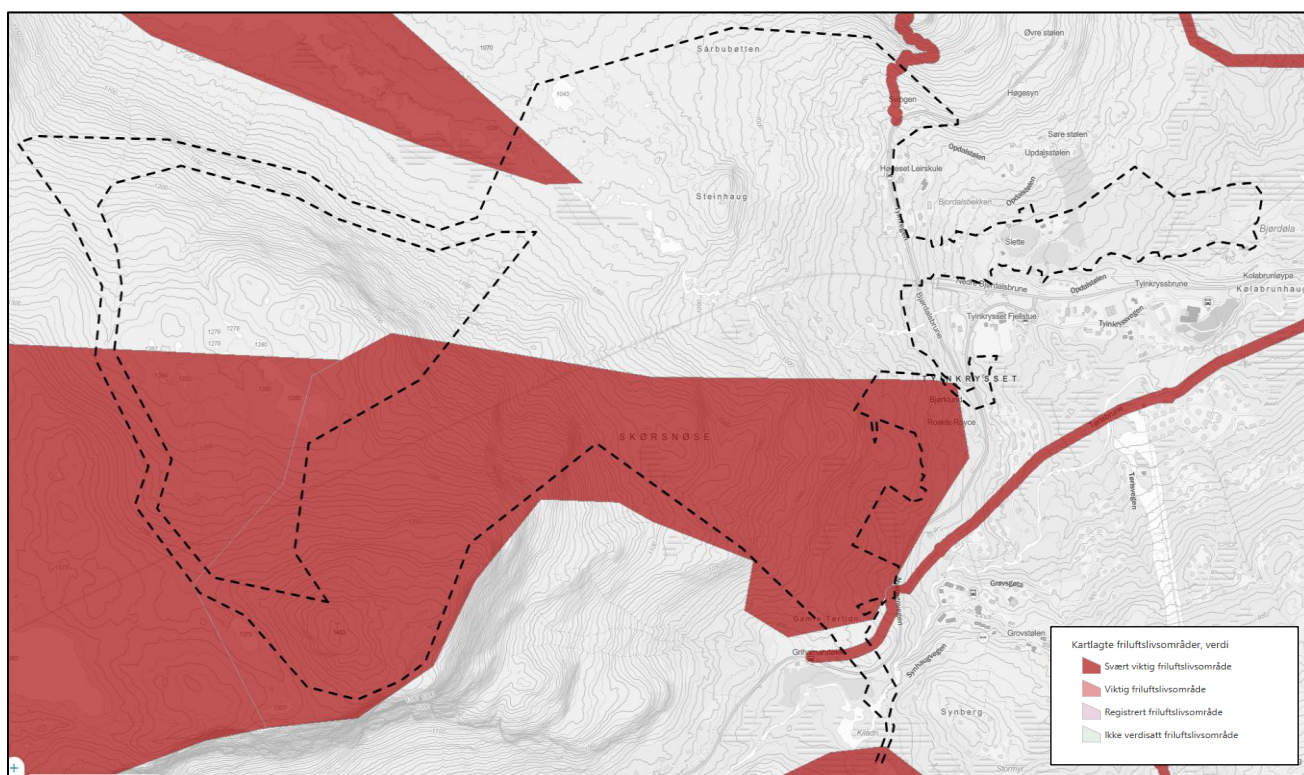
Adkomst til planområdet vil være fylkesveg 53 og 2515 som går helt inn til planområdet. Planlagt bebyggelse vil kreve utbygging av veger og anleggsvei i planområdet. Det vil bli nødvendig med etablering av vann- og avløpsnett. Infrastruktur som vann, avløp og strøm ligger inntil og til dels inne i planområdet.

2.5 Friluftsliv

Store deler av planområdet ble i 2016 kartlagt og verdisatt som «svært viktig friluftsområde». Planområdet er registrert som «stort tuområde uten tilrettelegging», «stort område med tilrettelegging», «utfartsområde», «marka» og «særlig kvalitetsområde». Planområdet ligger i overgangen mellom bebygde/tilrettelagte områder og større sammenhengende fjell- og naturområder. Området fremstår som lett tilgjengelig fra eksisterende vegnett og nærliggende bebyggelse. Det går flere stier gjennom foreslått planområdet, og det er gode muligheter for friluftsliv innenfor planområdet.

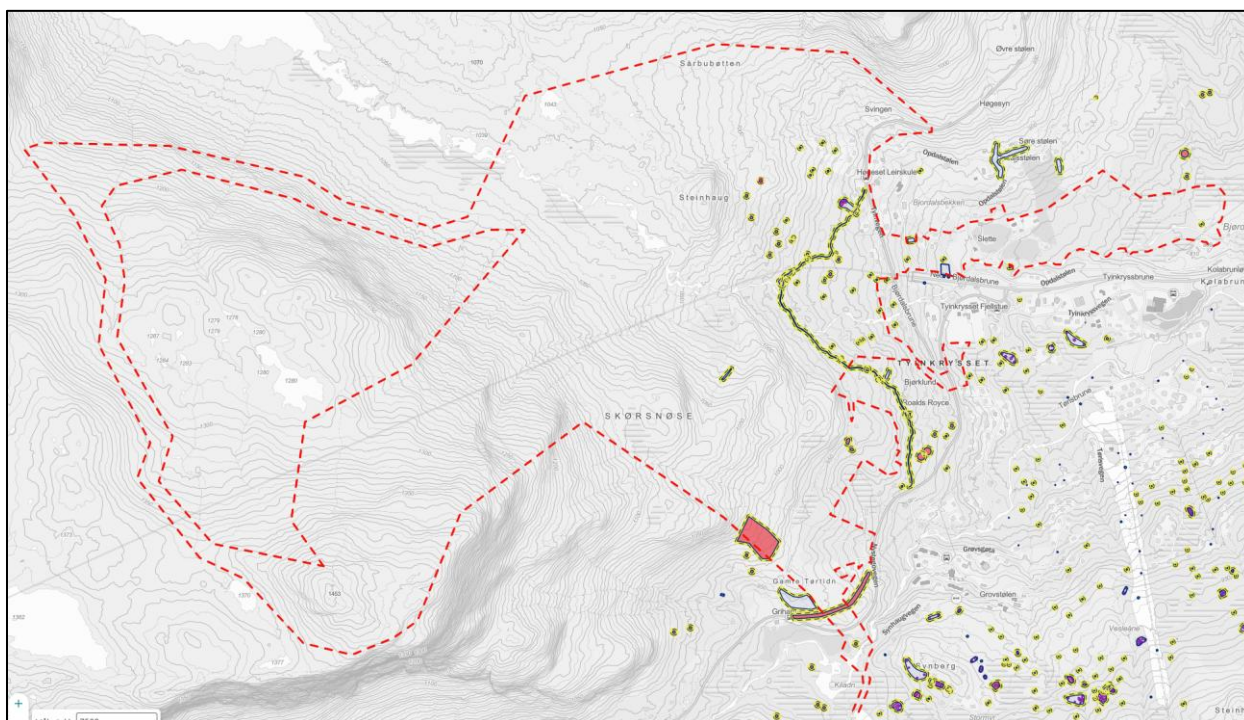
Figur 16: Områdekartlegging. Hentet fra Vang kommunes friluftslivsområdekartlegging fra 2016. Planområdet vist med sort stiplet linje.

Figur 17: Verdsetting av friluftslivsområder utført av Vang kommune i 2016.

2.6 Kulturminner og kulturmiljø

Området rundt Skørnsnøse og Grihamarstølen har flere registrerte kulturminner som til sammen utgjør et helhetlig kulturmiljø. Kulturminnene vitner om bosetning, ferdsel og jernutvinning i området i forhistorisk tid. Det er registrert flere kullgroper og jernvinneanlegg fra jernalder og middelalder innenfor planområdet. På Grihamarstølen er det registrert to gravminner fra jernalderen. Området er også preget av flere hustuffer som er datert til jernalder og middelalder. Mellom tuftene finnes eldre stier og råk som kan fortelle om ferdselsmønstre og hvordan området ble brukt i tidligere tider.

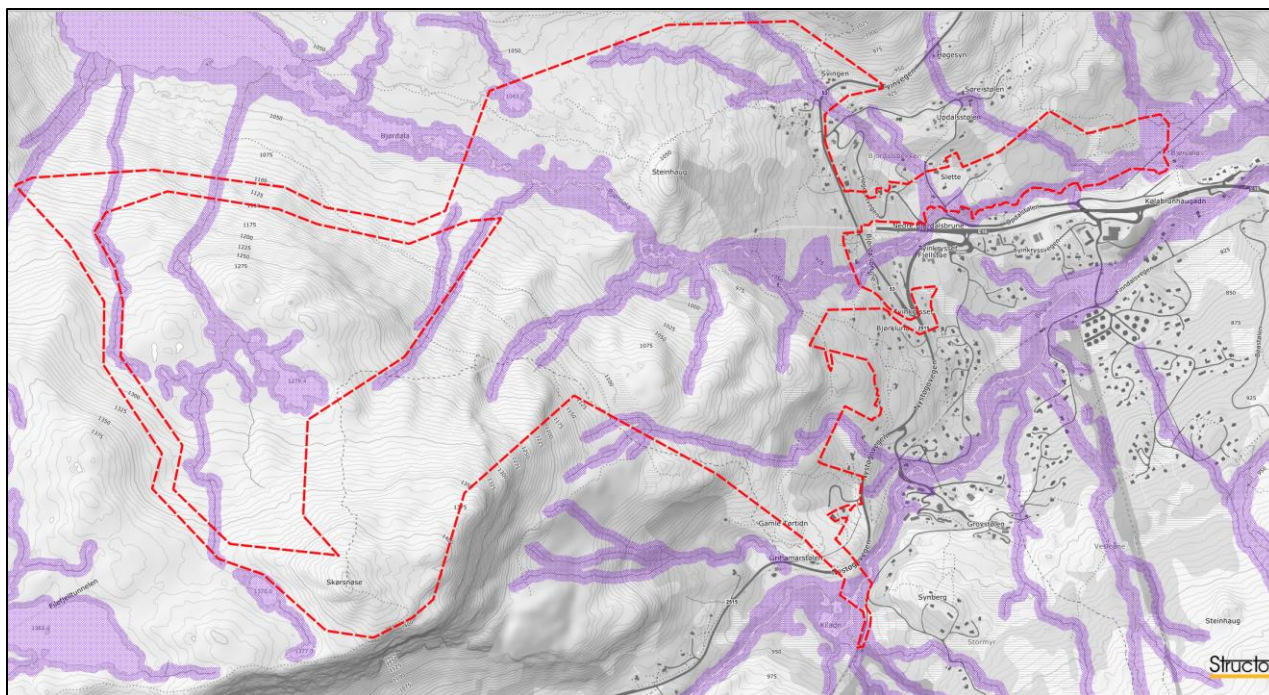

Figur 18: Registrerte kulturminner innenfor planområdet. Hentet fra Kulturminnesok.no

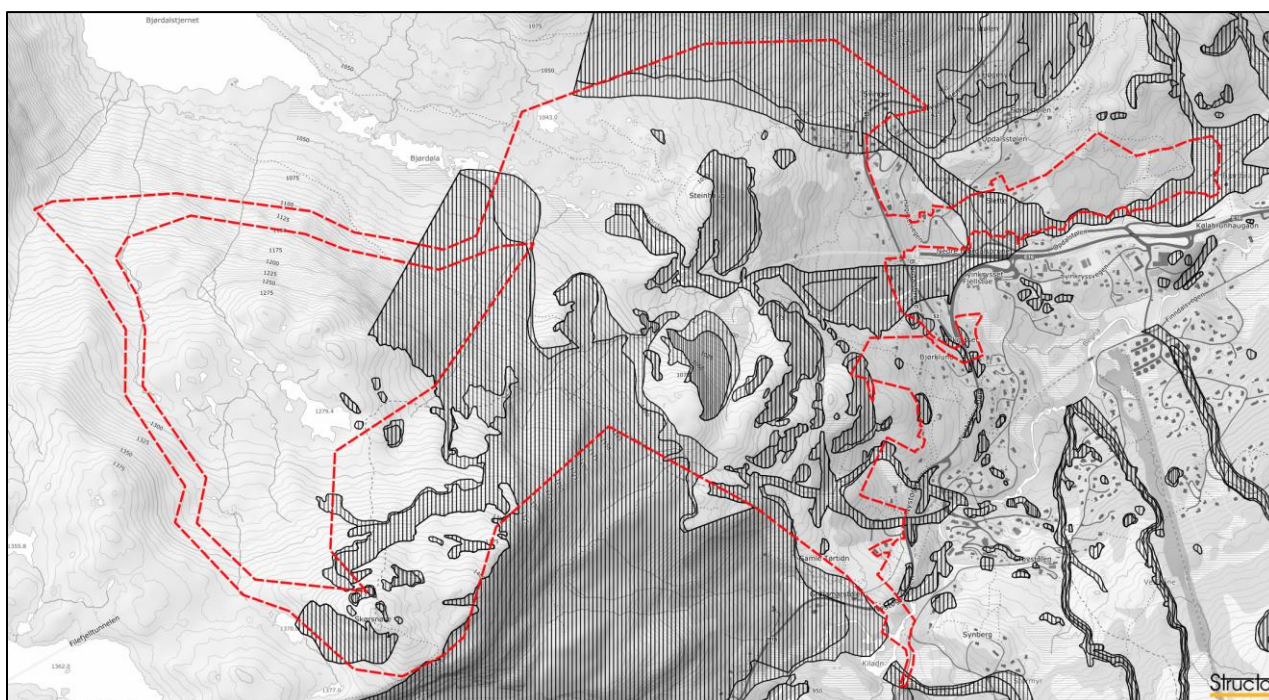
I kommunedelplanen for Tyinkryset er det avsatt to større hensynssoner, **H570_2 Høgeset** og **H570_3 Grihammerstølen** innenfor planområdet, for å sikre sammenhengende kulturminner og kulturmiljøer. Det er i tillegg lagt inn båndleggingssoner for registrerte kulturminner.

2.7 Øvrig

Området ligger innenfor aktsomhetssone for skred. NVEs aktsomhetskart viser at det er aktsomhetssoner for flom innenfor planområdet. Det vil bli gjennomført skredkartlegging og flomkartlegging innenfor planområdet i forbindelse med planarbeidet.

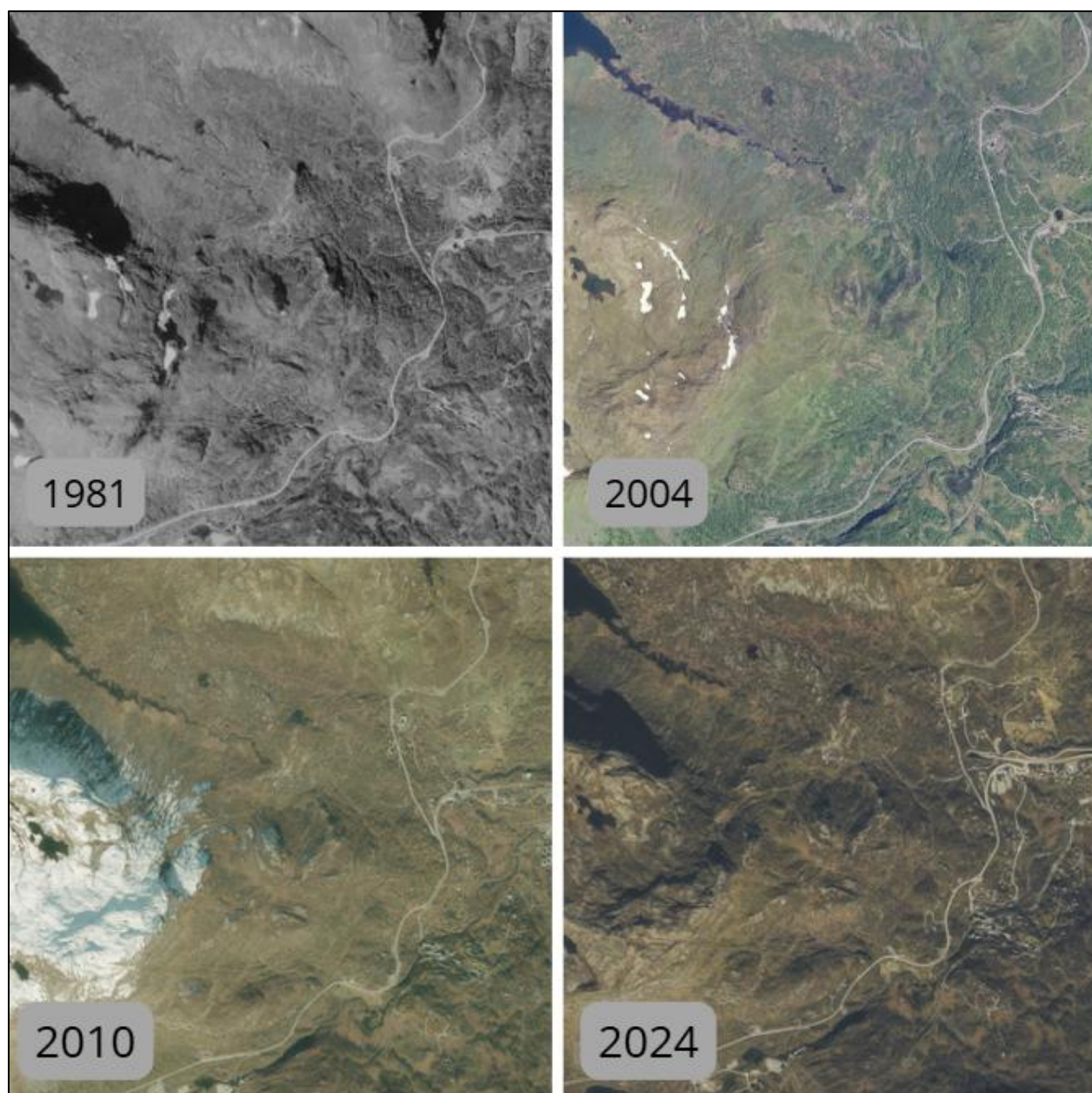

Figur 1: Aksomhetsområder for flom. Plangrense vist med rød stiplet linje.

Figur 2: Skredfaresoner, hentet fra GeoNorge. Kartlaget dekker skredtypene snøskred, sørpeskred, steinsprang og jord- og flomskred. Planområdet vist med rød stiplet linje.

2.8 Historisk utvikling

Figur 3: Historisk utvikling av planområdet og omkringliggende arealer. Veger og fritidsboliger/seter har vært i planområder over lenger tid.

3 Premisser og kunnskapsgrunnlag

3.1 Plan- og bygningsloven

Planarbeidet skal utføres i henhold til plan- og bygningsloven § 12-1. Det vil bli utarbeidet forslag til reguleringsplan, der faglige vurderinger, konsekvensutredninger og resultat av ROS-analyse vil bli lagt til grunn. Arbeid med konsekvensutredning settes i gang umiddelbart etter at høringsperioden for planprogram er avsluttet og merknader kommet inn, med oppdatering og eventuelle utvidelser etter fastsetting av planprogrammet.

3.2 Utbyggingsalternativer

Dette er de alternativene som forslagstiller mener kan være realistisk å fremme som planforslag til offentlig ettersyn. I denne plansaken tas det sikte på at det vil være ett alternativ som fremmes til offentlig ettersyn.

0-alternativet

0-alternativet er den forventede tilstanden av planområdet dersom planforslaget ikke gjennomføres. Mindre deler av planområdet er i dag regulert og 0-alternativet vil dermed tilsvare eksisterende reguleringsplaner og dagens situasjon for de delene av området som ikke er regulert.

Alternativ 1, hovedalternativ

Hovedalternativet fra forslagstiller er reguleringsplan for skianlegg og gondol til Skørnsnøse, samt fritidsbebyggelse, næring, veger, og infrastruktur. Det er konsekvenser og virkninger av dette som skal vurderes, sammenlignet med 0-alternativet. Dette alternativet vil være det som utarbeides til komplett planforslag.

Iht. referat fra oppstartsmøtet ønsker kommunen vurdering av flere alternativer. Dette kan være etablering av gondol i et annet område i nærheten av Tyinkrysset, iht. gjeldende kommunedelplan. Ved konsekvensutredning vil to til tre alternativer bli identifisert og vurdert.

4 Beskrivelse av tiltaket

Hovedformålet er å legge til rette for etablering av skianlegg med tilhørende gondolbane og nedfarter ved Skørnsnøse. Det er også ønskelig å legge til rette for fritidsboligbebyggelse. I tillegg kommer andre nødvendige øvrige formål som veg, annen veggrunn, parkering, kommunale anlegg, hensynssoner, sikringssoner og friluftsområder. Tiltaket er planlagt med adkomst fra fv. 53. Endelig plassering, inngrep og reguleringsformål vil fremgå av reguleringsplanforslaget som vil komme på høring senere.

5 Utredningsbehov

5.1 Tematiske avklaringer i planarbeidet

I planen vil det bl.a. være behov for detaljerte vurderinger av:

- Teknisk infrastruktur- vann og avløp
- Naturmangfold
- Skred og flom
- Utstrekning og forhold knyttet til myr og vassdrag
- Alpinanlegget, nedfarter
- Stier, turveier og langrennsløyper
- Trafikkforhold

Lista vil suppleres ved behov, for eksempel ved innspill ved varsel om planoppstart og høringen av planprogrammet.

5.2 Tema for konsekvensutredning

Aktuelle tema for konsekvensutredning er listet opp under, med plankonsulentens kommentar til utredningsbehov, og om temaet skal vurderes etter KU-metodikk eller mer overordnet i planbeskrivelsen. Konsekvensutredning skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkinger for miljø og samfunn.

Forskrift om konsekvensutredning § 21 angir temaer som skal vurderes utredet og det presiseres at konsekvensutredningens innhold og omfang skal være tilpasset den aktuelle planen og være relevant for beslutninger som skal treffes.

Tema (forskriften §21)	Utredningsbehov	KU-metodikk	Plan-beskrivelse
Naturmangfold, jf. naturmangfoldloven	Ny feltkartlegging og undersøkelse av registreringer i naturbase og eventuelt andre registreringer. Vurderes etter M-1941.	X	
Økosystemtjenester	Økosystemtjenester vurderes ikke som eget tema etter M-1941, men inngår i de øvrige miljøtemaene. Relevante økosystemtjenester for myrområder fanges opp gjennom konsekvensutredning for naturmangfold, blant annet regulering av vannstrømmer gjennom myr og flomdemping. Håndtering av overvann ivaretas gjennom overvannsplan/tiltak. Beskyttelse for erosjon, naturskade og ekstreme værhendelser vurderes gjennom andre plantema, blant annet ROS-analyse.		X
Nasjonale og internasjonale fastsatte miljømål	Nasjonale miljømål er videreført i nasjonale planretningslinjer og fulgt opp i regionale planer. Disse legger føringer for planarbeidet. Flere av temaene som angår miljømålene inngår i andre utredninger i enten KU, plan- og bygningsloven, TEK17 eller ROS. Forholdet beskrives i planbeskrivelsen.		X
Kulturminner og kulturmiljø	Det vil være nødvendig å foreta arkeologisk registrering innenfor planområdet for å oppfylle undersøkelsesplikten etter kulturminneloven. Det vil gjennomføres arkeologiske undersøkelser i løpet av sommeren 2026. Hensynet til kulturmiljøet og de direkte virkningene av utbyggingstiltaket vurderes i planarbeidet.		X
Friluftsliv	Kartlegge dagens bruk og vurdere konsekvenser iht. M-1941 for friluftsliv.	X	
Landskap	Landskap vil bli konsekvensutredet. Visualisering av tiltak og landskapsfaglig vurdering. Nær- og fjernvurdering foretas	X	

	med utgangspunkt i M-1941 med veiledning. Beskrives og illustreres, og vurderes etter M-1941.		
Forurensing (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp forurensing av vann og grunn, samt støy)	Klimagassutslipp vil bli beskrevet i planbeskrivelsen, herunder vurdering knyttet til karbonlagring i myr. Vurdering av vegtrafikkstøy etter T-1442		X
Vannmiljø, jf. vannforskriften	Vannveier skal kartlegges, og det skal utarbeides en overordnet VA-plan for området.		X
Jordressurser (jordvern) og viktige mineralressurser	Det er registrert dyrket mark innenfor planområdet. Området inngår i beiteområdet til Filefjell reinlag og Øye Beitelag. Det er vernskog innenfor planområdet. Planarbeidet skal kartlegge dagens bruk av området til beite for tamrein, storfe og sau. Direkte arealtap, oppdeling av beitearealer og økt ferdsel skal vurderes.		X
Samisk natur- og kulturgrunnlag	Ikke relevant.		
Transportbehov, energiforbruk og energiløsninger	De trafikale konsekvensene av planforslaget skal beskrives. Aktuelle energikilder vil bli vurdert og beskrevet i planbeskrivelsen i tråd med statlige planretningslinjer.		X
Beredskap og ulykkesrisiko	Vurderes i ROS-analyse.		X
Virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havstigningsnivå, stormflo, flom og skred	Området er ikke utsatt for risiko knyttet til havstigningsnivå eller stormflo. Området ligger i aktsomhetsområdet for skred og flom. Utbyggingsområdet ligger over marin grense. Vurdering av flom- og skredfare og overvannshåndtering etter NVEs retningslinjer og iht. siste kunnskapsgrunnlag (detaljerte flomvurderinger ved NVE-godkjent rådgiver). Inklusive avbøtende tiltak.		X
Befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen	Beskrives kort i planbeskrivelsen.		X
Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett	Planområdet er allment tilgjengelig i dag. Området er ikke universelt tilgjengelig, og det finnes ikke gang- og sykkelveger innenfor planområdet i dag. Gondolprosjektet vil kunne styrke området tilgjengelighet og legge bedre til rette for bruk på tvers av alder og funksjonsevne. Planarbeidet vil legge til		X

	rette for å gjøre natur- og aktivitetstilbud mer tilgjengelig for flere og bidra til økt deltagelse og redusert terskel for bruk. Forholdet til folkehelse, universell utforming og tilgjengelighet vil bli omtalt i planbeskrivelsen.		
Barn og unges oppvekstvilkår	Forhold til barn og unge beskrives kort i planbeskrivelsen i sammenheng med rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planlegging. Det vil bli gjort en vurdering om arealet brukes av barn og unge i dag, og eventuelt hvordan tiltaket vil påvirke kjente områder for barns lek og opphold.		X
Kriminalitetsforebygging	Ikke aktuelt tema i plansaken og utredes ikke nærmere.		
Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet	Bestemmelser som sikrer arkitektonisk utforming og kvalitet utarbeides etter vurderinger i veileder til fritidsbebyggelse og i tråd med byggeskikk i området. Bestemmelser vurderes blant annet etter vurderinger i veileder til fritidsbebyggelse.		X

Fra listen etter forskriftens § 21 er det da temaene naturmangfold, friluftsliv og landskap som skal konsekvensutredes etter metodikken i M-1941. Øvrige tema fra forskriftens § 21 vil vurderes og beskrives i planforslaget, med vurdering av samlede virkninger.

Samfunnssikkerhet og beredskap utredes særskilt gjennom egen prosess etter DSBs veileder og dokumenteres i ROS-analyse som vedlegges planen.

KU-metodikken innebærer generelt å beskrive og vurdere temaets status og verdi innenfor influensområdet. Deretter vurderes type og grad av omfang (positivt eller negativt) som det planlagte utbyggingsalternativet medfører for de enkelte fagtema. Verdi og omfang sammenstilles til konsekvensen for det enkelte tema. Med konsekvens menes de fordeler og ulemper et definert tiltak vil medføre sammenliknet med 0-alternativet. Dersom det i planarbeidet avdekkes vesentlige negative konsekvenser av tiltaket, skal det for hvert fagtema beskrives avbøtende tiltak. Planforslaget vil omhandle kun ett hovedalternativ. Nedenfor beskrives utførelse av de KU-aktuelle tema iht. tabellen over.

5.3 Nærmere vurdering av KU-tema

Veileder M-1941 fra Miljødirektoratet benyttes.

Tema: Naturmangfold		
Dagens situasjon: Det er registrert rødlistede arter innenfor planområdet. Det er registrert myr innenfor planområdet. Skogen er registrert som vernskog. Øvre del av planområdet er registrert som sone 2 for inngrepsfrie områder i Norge. Det er beite for tamrein, storfe og sau innenfor planområdet.		
Utredninger og avklaringer som foreligger: Registeringer i Naturbase, kartbaser mm. Området er undersøkt ved innsynsverktøy Naturbase. Området består i dag av ubebygde arealer med myr, skog og arealer over tregrensa.		
Utredningsbehov	Metodebeskrivelse	Dokumentasjonskrav
Ny feltkartlegging av naturmangfold i planområdet for å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlag og føre-var-prinsippet. Det skal avklares i hvilken grad tiltaket kan komme i konflikt med naturverdier.	Vurdering av påvirkning og konsekvens. Gjennomgåelse av datakilder (Naturbase, kommunalt kartverk, Kilden/Gårdskart/NIBIO mm.) Kontakt med kommune og evt. beitelag/ relevante foreninger vurderes.	Kunnskapsgrunnlaget er utgangspunktet, beskrives og vurderes etter M-1941.

Tema: Landskap		
Dagens situasjon: Planområdet er registrert som « <i>Tindepreget ås- og fjellandskap med bart fjell over skoggrensen</i> », « <i>Relativt åpent dallandskap under skoggrensen med innsjøen og bebygde områder</i> », « <i>Relativt åpent dallandskap med hei over skoggrensen</i> » i NiN-kart.		
Utredninger og avklaringer som foreligger: Registeringer i naturbase og 3D-modell. Det foreligger ingen utredninger knyttet til landskap i dette området som er kjent per. nå utenom NiN-kart.		
Utredningsbehov	Metodebeskrivelse	Dokumentasjonskrav
Avklare hvilke konsekvenser planforslaget får for landskapet. Dokumentere synlighet inkludert lysvirkninger i nær- og fjernvirkning fra aktuelle omgivelser. Danner grunnlag for utstrekning av byggeområder.	3D-modell/terrengmodell, befaring, visualisering av planlagte tiltak, landskapsfaglig verdisetting og vurdering av påvirkningsomfanget av tiltak.	Verdi, påvirkning og konsekvenser for de enkelte delområdene i omgivelsene og samlet, vurderes med utgangspunkt i M-1941.

Tema: Friluftsliv		
Dagens situasjon: Det går turstier innenfor planområdet i dag. Skørsnøse er et lett tilgjengelig turmål både sommer og vinter.		
Utredninger og avklaringer som foreligger: Kartlagt som « <i>svært viktig friluftsområde</i> » i Vang kommune.		
Utredningsbehov	Metodebeskrivelse	Dokumentasjonskrav
Avklare hvilken verdi området har for friluftslivet i og hvilke konsekvenser planforslaget får. Det vurderes hvordan foreslåtte tiltak/ny plan vil påvirke bruken av området og tilgangen til friluftsområder, allmenn ferdsel og stier. Det skal beskrives hvordan økt ferdsel kan kanaliseres, og hvilke avbøtende tiltak som kan begrense slitasje og forstyrrelser. Konsekvensutredningen skal omfatte både sommer- og vinterbruk og beskrive hvordan gondol, heiser, nedfarter og økt besøk vil påvirke eksisterende stier, skiløyper, sykkeltraseer, turmål og opplevelseskvaliteter.	Befaring/registreringer i felt. Vurderinger ut fra foreliggende utredninger og avklaringer, samt kjent kunnskap.	Konsekvenser beskrives og vurderes etter M-1941.

5.4 Plandokumenter

Ved vedtak av planen vil den juridiske bindende delen av planen bestå av:

- Plankart og planbestemmelser

I tillegg vil det være følgende dokumenter som alltid skal følge en reguleringsplan. Dette er grunnlagsinformasjon, beskrivelser og utredninger som gir grunnlag for de juridiske bindende dokumentene:

- Planbeskrivelse
- ROS-analyse
- Konsekvensutredninger

Det vil også følge med flere vedlegg, blant annet fagutredninger og illustrasjoner mm.

6 Planprosess

Målet er å ha klart et planforslag som blir lagt ut til offentlig ettersyn i løpet av våren 2027. Fremdriften av planarbeidet kan bli påvirket av endrede prioriteringer og forhold som den planlagte prosessen ikke rår over. Det legges opp til følgende planprosess og fremdrift:

Nr.	Prosess	Tid (ferdig)
1	Oppstartsmøte med Vang kommune	03.07.2026
2	Planrådgiver utarbeider forslag til varslingsmateriale og planprogram i henhold til forskrift om konsekvensutredning	Juli 2026
3	Justering planprogram	August 2026
4	Planrådgiver varsler oppstart av planarbeidet og legger forslag til planprogram ut på offentlig ettersyn i seks uker, jf. plan- og bygningsloven § 12-9	27.08.2026-15.10.2026
7	Regionalt planforum	22.09.2026
8	Vurdering av innkomne merknader ved varsling og høring av planprogram	15.10.2026
9	Planprogrammet revideres etter offentlig ettersyn i henhold til innkomne høringsuttalelser	30.10.2026
10	Kommunal saksforberedelse til fastsetting av planprogram	November 2026
11	Kommunestyret fastsetter planprogrammet på bakgrunn av forslaget og uttalelsene til dette	November 2026
12	Forslagstiller ferdigstiller forslag til reguleringsplan i henhold til fastsatt planprogram	Januar 2027
13	Kommunal saksforberedelse til 1. gangs behandling	Februar 2027
14	1. gang behandling i plan- og miljøutvalget	15.03.2027
15	Offentlig ettersyn av planforslag med konsekvensutredning. Høringsfrist seks uker.	16.03.2027-08.05.2027
16	Kommunal saksforberedelse til 2. gangs behandling	10.05.2027-24.05.2027
17	2. gangs behandling i plan- og miljøutvalget	Juni 2027
18	Sluttbehandling og endelig vedtak i kommunestyret	Juni 2027

Etter vedtak i kommunestyret skal vedtaket offentliggjøres med opplysninger om klagefrist. Vedtaket kan da påklages i henhold til forvaltningslovens bestemmelser innen tre uker etter at det er offentlig kunngjort.